

Työterveyslaitos

Eettinen kuormitus hallintaan opetustyössä

 EETTISESTI KUORMITTAVIEN
TILANTEIDEN TULKINTA

Työsuojelurahasto
Arbetarskyddsfonden
The Finnish Work Environment Fund

Ohje esitysmateriaalin käyttöön

- Tämä esitysmateriaali on osa Opas eettisen kuormituksen hallintaan opetustyössä -kokonaisuutta ja liittyy oppaan osioon 3.
- Voit hyödyntää työyhteisön ohjauksessa tätä esitysmateriaalia tai edetä verkko-oppaan avulla.
- Koko oppaan löydät Työterveyslaitoksen sivuilta: <https://www.ttl.fi/oppimateriaalit/opas-eettisen-kuormituksen-hallintaan-opetustyossa>
- Opas on tuotettu Työsuojelurahaston rahoittamassa Opettajien eettinen kuormitus haltuun -hankkeessa.

Eettinen kuormitus syntyy jännitteestä uuden ja vanhan välillä

Yhteisölähtöinen logiikka

Kaikilla oppilailla on sosiaalisesta taustastaan riippumatta oikeus saada samanlaista opetusta.

Yksilölähtöinen logiikka

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada omia kykyjään ja tarpeitaan vastaavaa opetusta.

Tutkimuksessa havaittua:

- 2020-luvun peruskoulun rakenteet ja **toimintatavat** perustuvat pääosin yhteisölähtöiseen logiikkaan.
- Kunnilla on vaihtelevat resurssit vastata **moninaistuvan oppilasjoukon** tarpeisiin.

Tehtävä 2: Opetustyön muutos

1. Keskustelemme opetustyön muutoksesta Opetustyön muutos koulussamme -taulukon avulla.

- Kirjataan taulukkoon mahdollisimman konkreettinen kuvaus työstä ennen ja nykyisin.
- Kuvataan työtä sellaisena kuin se todella arjessa toteutuu eli ei toiveita tai oletuksia, ongelmia tai ratkaisuja.
- Sopiva tarkastelujakso on 5–10 vuotta.

2. Tarkastelemme täyttämäämme taulukkoa ja kiteytämme keskeiset muutokset koulussamme

- oppilaiden tarpeissa ja työn sisällöissä
- toimintatavoissa.

Tehtävä 2: Opetustyön muutos koulussamme

Kirjataan taulukon laatikoihin opetustyön muutos omassa koulussamme.

Yleinen opetustyön muutos

Entinen

Yhteisölähtöinen logiikka: kaikille samaa opetusta

Nykyinen

Yksilölähtöinen logiikka: yksilölle tämän tarpeita vastaavaa opetusta

Muutos omassa koulussamme

Oppilaiden tarpeet ja työn sisällöt

- Millaisia oppilaita koulussamme on?
Kuinka paljon heitä on?
- Millaisia tarpeita oppilailla on?
- Mitä asioita/tehtäviä opetustyöhön liittyy?
- Mitä oppilas saa työmme tuloksena?

Toimintatavat

- Miten työ on organisoitu?
Millainen työnjako on käytössä?
- Ketkä ovat keskeiset yhteistyökumppanimme?
- Mitkä ovat keskeiset työvälineet ja -menetelmät
(esim. työtä ohjaavat ajatusmallit ja käsitteet, oppimiskäsitys)?
- Mitkä ovat keskeiset työtä ohjaavat kirjoitetut ja kirjoittamattomat säännöt?

Tehtävä 3: Eettisen kuormituksen juurisyyt

1. Käymme keskustellen läpi nelikenttään kirjatut eettisesti kuormittavat tilanteet (tehtävä 1) ja tarkastelemme eettisesti kuormittavia tilanteita suhteessa työn muutokseen (tehtävä 2).

- Yritetäänkö uudentyyppisiä tilanteita ratkaista vanhoilla käytännöillä ja yhteistyötavoilla?
- Onko tullut uudentyyppisiä tilanteita, joihin ei ole vielä yhteisiä toimintatapoja?

Keskustelun avulla tunnistamme yhdessä eettisesti kuormittavien tilanteiden juurisyyt.

2. Valitsemme keskustelun pohjalta tilanteet (1–2 tilannetta tai tilannetyyppiä), joihin on tärkeintä tuottaa ratkaisu ensimmäiseksi, jotta eettinen kuormitus vähenee.

Valinnan perusteita:

- Tilanteet toistuvat usein ja usean henkilön työssä.
- Tilanteet ovat uudenlaisia ja määrällisesti lisääntyviä.
- Tilanteet ovat harvinaisia, mutta erityisen kuormittavia.

Työterveyslaitos

Kiitos

 HYVÄÄ
TYÖPÄIVÄÄ!

Lisää asiaa työelämästä? Seuraa Työterveyslaitosta somessa ja vieraile verkkosivuillamme ttl.fi. Muista myös tilata uutiskirjeemme!

[Opas eettisen kuormituksen hallintaan
opetustyössä | Työterveyslaitos](#)

[Opettajien eettinen kuormitus haltuun! - OPEKU
| Työterveyslaitos](#)